ECLI:LV:AT:2023:1124.A420160422.12.L
Lieta Nr. A420160422, SKA-852/2023
Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS
Rīgā 2023.gada 24.novembrī

[1] Senātā saņemta pieteicējas politiskās partijas „Latvijas attīstībai" kasācijas sūdzība par Administratīvās apgabaltiesas 2023.gada 15.jūnija spriedumu. Ar spriedumu noraidīts pieteicējas pieteikums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk – birojs) 2022.gada 8.februāra lēmuma Nr. 1/758 (turpmāk – lēmums) atcelšanu. Birojs lēmumā pieteicējai uzdeva ieskaitīt valsts budžetā no ziedotājiem /pers. A/ un /pers. B/ prettiesiski iegūtos finanšu līdzekļus.

Apgabaltiesa pievienojās rajona tiesas motivācijai un secināja, ka pieteicēja abu ziedotāju ziedotos līdzekļus ieguvusi, pārkāpjot Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma (turpmāk – Finansēšanas likums) 6.panta trešajā daļā paredzēto aizliegumu. Pārbaudot lietā esošos pierādījumus un izvērtējot pieteicējas iebildumus, tiesa secināja, ka birojs saskaņā ar Finansēšanas likuma 10.panta otro daļu pamatoti uzdevis pieteicējai prettiesiski saņemtos finanšu līdzekļus ieskaitīt valsts budžetā.

[2] Pieteicēja kasācijas sūdzībā norāda, ka apgabaltiesa spriedumā nepareizi interpretējusi un piemērojusi Finansēšanas likuma 6.panta trešo daļu.

Senatoru kolēģija nepiekrīt kasācijas sūdzības argumentam, ka Finansēšanas likuma 6.panta trešā daļa būtu interpretējama, izmantojot krimināltiesību principus un Krimināllikuma 288.^{3}panta komentāros skaidroto starpniecības definīciju. Kā pareizi atzinusi apgabaltiesa, spriedumā pievienojoties pirmās instances tiesas motivācijai, Finansēšanas likuma 6.panta trešā daļa liedz personai finansēt politisko organizāciju (partiju), ziedojot tai no citas personas šim mērķim saņemtus finanšu līdzekļus (*pārsūdzētā sprieduma 4.1. un 8.punkts*). Līdz ar to konkrētajā situācijā šīs tiesību normas piemērošanai ir pietiekami, ja birojs konstatē, ka kāda persona ir rīkojusies kā starpnieks, proti, savā vārdā ir ziedojusi politiskajai organizācijai (partijai) no citas personas saņemtus finanšu līdzekļus. Attiecīgo faktisko apstākļu pierādīšanu birojs veic Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

Senatoru kolēģija secina, ka apgabaltiesa, pievienojoties pirmās instances tiesas spriedumam, ir pārbaudījusi Finansēšanas likuma 6.panta trešās daļas piemērošanas pamatotību konkrētajā gadījumā (*pārsūdzētā sprieduma 4.2.-4.8. un 8.punkts*).

Finansēšanas likuma 6.panta trešajā daļā ietvertais starpniecības aizliegums politisko organizāciju (partiju) finansēšanai ir viens no Finansēšanas likumā ietvertiem instrumentiem, kas sekmē likuma mērķu sasniegšanu, proti, nodrošina atklātu, likumīgu un parlamentārās demokrātijas sistēmai atbilstošu politisko organizāciju (partiju) finansēšanas sistēmu (Finansēšanas likuma 1.pants). Pirmkārt, fiziska persona politisko organizāciju (partiju) finansē atklāti, savā paša vārdā ziedojot tai savus finanšu līdzekļus un ievērojot likumā noteiktos ierobežojumus. Otrkārt, tādējādi arī netiek pieļauta nelikumīga politisko organizāciju (partiju) finansēšana, pārkāpjot vienai fiziskai personai maksimāli noteikto ziedojumu apmēru vai apejot aizliegumu politiskajām organizācijām (partijām) saņemt juridisku personu ziedojumus.

Ar attiecīgā regulējuma starpniecību likumdevējs tiecies samazināt iespēju šauram personu lokam būtiski ietekmēt politiskos procesus, lai īstenotu savas individuālās intereses, slēpti finansējot kādu politisko organizāciju (partiju). Politisko organizāciju (partiju) finansēšana slēptā veidā, izmantojot starpniekus, apdraud demokrātijas sistēmu, jo pieļauj politiskās organizācijas (partijas) nonākšanu finansiālā atkarībā no kādas personas slēptas labvēlības un individuālajām interesēm (sal. *Senāta rīcības sēdes 2022.gada 27.oktobra lēmuma lietā Nr. SKA-1005/2022, ECLI:LV:AT:2022:1027.A420131021.16.L, 3.punkts*).

Līdz ar to senatoru kolēģija secina, ka apgabaltiesa konkrētajā gadījumā ir pareizi interpretējusi un piemērojusi Finansēšanas likuma 6.panta trešo daļu.

[3] Pieteicēja kasācijas sūdzībā vērsusi uzmanību, ka tiesa nav veikusi personu sniegto liecību pārbaudi un nav noskaidrojusi visus nepieciešamos apstākļus, lai atzītu, ka birojs pieņēmis pamatotu lēmumu.

Arī šis kasācijas sūdzības arguments nav pamatots.

Kasācijas instances tiesa neveic atkārtotu pierādījumu pārbaudi un vēlreiz nepārskata zemākas instances tiesas secinājumus par lietas faktiskajiem apstākļiem. Kasācijas instances tiesa pārbauda, vai tiesa, izskatot lietu pēc būtības, nav pieļāvusi materiālo vai procesuālo tiesību normu pārkāpumus un vai ir ievērojusi tiesas kompetences robežas. Pierādījumu pārbaude un novērtēšana, kā arī lietas faktisko apstākļu konstatēšana ir pirmās instances tiesas un apelācijas instances tiesas kompetencē, izskatot konkrēto lietu pēc būtības.

Senatoru kolēģija konstatē, ka pieteicēja savus argumentus par pierādījumu pietiekamību un to novērtējumu ir jau izteikusi kā pirmās instances tiesai, tā arī apgabaltiesai. Apgabaltiesa šos pieteicējas argumentus detalizēti ir izvērtējusi (*pārsūdzētā sprieduma 9.-12.punkts*).

Senāts savā judikatūrā ir atzinis, ka kasācijas instances tiesas kompetencē nav, pārbaudot pierādījumus, pārliecināties, ka izslēgta jebkura iespējamība, ka pierādījumu pārbaudes rezultātā varētu izdarīt kasatoram labvēlīgāku secinājumu. Tā būtu atkārtota pierādījumu novērtēšana pēc būtības, ko veic pirmās un apelācijas instances tiesa (*S e n ā t a 2018.gada 13.februāra sprieduma lietā Nr. SKA-92/2018, ECLI:LV:AT:2018:0213.A420433513.2.S, 7.punkts*).

Senatoru kolēģija kasācijas sūdzībā arī nesaskata, kādus konkrētus pārkāpumus pieteicējas ieskatā pieļāvusi apgabaltiesa, veicot pierādījumu novērtēšanu. Vispārīga nepiekrišana apgabaltiesas secinājumiem nav kasācijas tiesvedības priekšmets.

[4] Pieteicēja kasācijas sūdzībā uzsvērusi, ka tās kasācijas sūdzības izskatīšanai būtu būtiska nozīme judikatūras veidošanā, jo līdz šim kasācijas kārtībā neesot vērtēts Finansēšanas likumā ietverto ierobežojumu saturs.

Senatoru kolēģija šā lēmuma 2.punktā jau ir konstatējusi, ka apgabaltiesa ir pareizi interpretējusi un piemērojusi Finansēšanas likuma 6.panta trešo daļu.

Līdz ar to šajā gadījumā nav nepieciešams ierosināt kasācijas tiesvedību, jo nav konstatējama pastāvoša problēma Finansēšanas likuma 6.panta

trešās daļas piemērošanā, kura būtu risināma ar Senāta spriedumu. Kā iestāde, tā arī tiesa pareizi interpretē un piemēro attiecīgo tiesību normu, un Senātam nav papildus jāizskaidro šīs tiesību normas mērķis un jēga.

Tāpēc šai lietai nav nozīmes judikatūras veidošanā.

[5] Pieteicēja kasācijas sūdzībā arī apšaubījusi, ka apgabaltiesa būtu izvērtējusi visus konkrētās lietas apstākļus, jo pievienojusies rajona tiesas sprieduma motivācijai.

Senatoru kolēģija norāda, ka konkrētajā gadījumā apgabaltiesa ne vien ir pievienojusies rajona tiesas sprieduma motivācijai, atspoguļojot sprieduma aprakstošajā daļā būtiskākos rajona tiesas sprieduma motivācijas punktus, bet arī papildus tam sniegusi savu vērtējumu un argumentāciju par pieteicējas argumentiem, kas izteikti apelācijas sūdzībā.

Senatoru kolēģijai nerodas šaubas, ka apgabaltiesa, izmantojot Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturtajā daļā piešķirtās tiesības, spriedumā ir atspoguļojusi tiesas motivāciju konkrētajā lietā, gan norādot rajona tiesas apsvērumus, kuriem apgabaltiesa piekritusi, gan tos papildinot ar saviem apsvērumiem.

Līdz ar to attiecīgais pieteicējas arguments nav pamatots.

[6] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 338.[1]panta otrās daļas 2.punktu senatoru kolēģija var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību, ja, izvērtējot kasācijas sūdzībā minētos argumentus, nerodas šaubas par pārsūdzētā sprieduma tiesiskumu un izskatāmajai lietai nav nozīmes judikatūras veidošanā.

Iepazīstoties ar kasācijas sūdzības argumentiem, senatoru kolēģijai nerodas šaubas par apgabaltiesas sprieduma tiesiskumu, un lietā nav risināmi tādi tiesību jautājumi, kam ir nozīme judikatūras veidošanā.

Līdz ar to kasācijas tiesvedības ierosināšanai lietā nav pamata, un tiesvedība šajā lietā ir noslēgusies.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 338.panta otro daļu un 338.[1]panta otrās daļas 2.punktu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar politiskās partijas „Latvijas attīstībai" kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2023.gada 15.jūnija spriedumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senators J. Pleps Senatore V. Kakste Senatore A. Kovaļevska